

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 14 // децембар 2018.

ISSN 2560-5135

■ Изградња пристаништа „Костолац“

Радови при крају

www.eps.rs

■ На плацу у термоелектрани „Костолац Б“, на коме ће се градити постројење за третман отпадних вода, завршена су археолошка ископавања. Ускоро се очекује добијање грађевинске дозволе, а радови на изградњи планирани су за почетак 2019. године

Садржај

09

актуелно

Производња електричне енергије
**Систему предато 5,7 милијарди
киловат-часова**

10

репортажа

Помоћна механизација
Површинског копа „Дрмно“
Динамично и стресно

12

актуелно

Термоелектрана „Костолац Б“
**Припреме за капитални
ремонт блока 2**

13

Изум Божидара Мирковића,
рудара и проналазача
Златна медаља за аларм

14

локални мозаик

Канцеларија за ромска питања
**У сусрет потребама
грађана**

15

Завршена 10. глумачка смотра
„Виминацијум, светлости моја“
Празник аматерских позоришта

16

Дечији хор „Дунавска лира“ Костолац
Наступ на Коларцу

17

Промоција школског спорта
Турнири за костолачке основце

ПК „Дрмно“ у корак са временом

Диспечерски центар за нови век

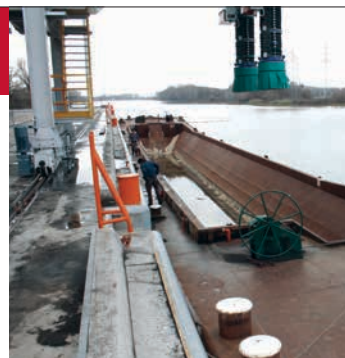

07

Милорад Грчић, в. д. директора
ЈП ЕПС посетио Кладово

Улагања ЕПС-а и у локални развој

Изградња пристаништа „Костолац“
**Радови
при крају**

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

В.Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица
Антић, РЕДАКЦИЈА: Саша Срећковић, Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ:
Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И
ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „КОМАЗЕЦ“, Инђија, НАСЛОВНА СТРАНА: Предраг Животић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА:
„КОМАЗЕЦ“, 22320 Инђија, Краља Петра I 66, ТИРАЖ: 1.500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра
2010, од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Диспечерски центар за НОВИ ВЕК

Савремени центар ће обезбедити стално праћење производних резултата, статусног стања опреме, памћење догађаја током године, обједињену противпожарну детекцију, систем отпашивања и велику енергетску ефикасност производних капацитета

На Површинском копу „Дрмно“ почела је изградња диспечерског центра за нови, Шести рударски систем. У току су грађевински радови на простору за смештај савремене опреме диспечерског центра за надгледање и управљање радом, како новим тако и осталим рударским системима у производном процесу.

– Први корак у модернизацији диспечерског центра, започео је реализацијом пројекта из кинеског кредита, који се односи на проширење производње копа на 12 милиона тона угља годишње – каже Зоран Миладиновић, главни инжењер електро одржавања на копу „Дрмно“.

■ Зоран Миладиновић

■ Грађевински радови у току

У оквиру изградње новог VI БТО система, у делу електро пројектовања „Пакета 2“, предвиђена је изградња диспечерског центра развојног типа, који ће даљим улагањима моћи да се проширује на остале рударске системе. Концепт који је у фази реализације обухвата: технолошку контролу целог VI БТО система од радне станице за покретање система до контролног центра багера, транспортера, одлагача и ТС „Рудник 5“. Предвиђено је и постављање интерфонске инфраструктуре на целом VI БТО систему, као и радио комуникације.

– Центар ће обезбедити стално праћење производних резултата, статусног стања опреме, памћење догађаја током године, обједињену противпожарну детекцију, систем отпашивања и велику енергетску ефикасност производних капацитета. Да би све функционисало, потребно је да се оформи комуникациона мрежа, са оптичким каблом дужине 12 километара. Оваквим повезивањем сви производни капацитети постају једна целина у систему надзора и управљања. Нови багер „SchRs 1400“ и одлагач „РА 8500“ бежичним линковима биће повезани у овај оптички прстен – рекао је Миладиновић.

Обезбеђење простора за овакав пројекат је веома захтеван посао. Потребно је да се створе погодни услови и за рад људи и за функционисање опреме. Све нежељене промене и нарушавање радних услова одмах ће се алармирати на SCADA систему диспечерског центра. Стварања јединственог диспечерског центра ПК Дрмно захтева међусобно повезивање више пакета савремене опреме и реализацију више узајамно повезаних пројеката. Сектор електро одржавања, група за грађевинске послове у „ТЕ-КО Костолац“, заједно са највишим менаџментом ЕПС-а дају огроман допринос. После реализације пројекта сасвим је сигурно да ће коп „Дрмно“ бити један од најсавременијих на овим просторима и лидер у имплементацији савремених техничко-технолошких решења у овој области.

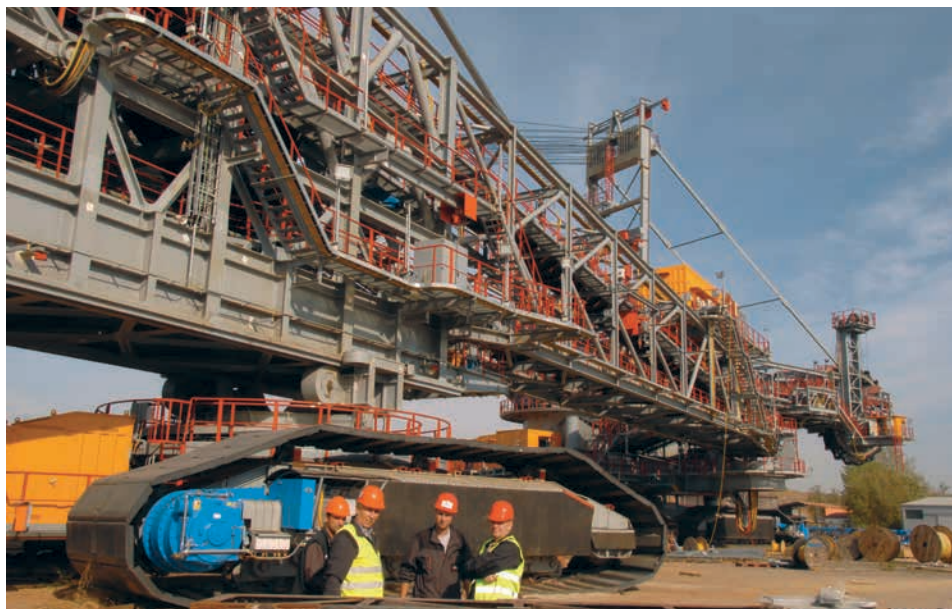
С. Срећковић

Сарадња са факултетима

На Површинском копу „Дрмно“ реализована су у претходном периоду два велика и значајна пројекта у сарадњи са домаћим високо образовним установама и институцијама. На копу се са једног места управља системом за дубинско предодводњавање копа, у који је повезано више од 300 бунара, а формиран је и јединствени центар за праћење и управљање радом машина помоћне механизације путем система за сателитско праћење.

Диспечерски центар V БТО система

Багер за VI рударски систем

По добијању и потврђивању резултата, планирано је да агрегат А3 буде у пробном раду месец дана

Завршни радови на агрегату А3

У хидроелектрани „Зворник“ завршена је монтажа комплетне електро и машинске опреме на трећем агрегату, чија је ревитализација почела 11. јануара. Као и на претходна

Под конач

Припрема се ревитализација система сопствене потрошње, чија је вредност 150 милиона динара. Објављивање тендерске документације очекује се крајем ове године, а реализација пројекта планирана је за 2019. и 2020. годину. Овај пројекат финансираће се средствима „Електропривреде Србије“.

два ревитализована агрегата, уграђена је нова опрема: турбина, генератор, опрема генераторског напона, систем управљања, блок-трансформатор, ново разводно постројење и команда.

Прва испитивања на агрегату урађена су без воде почетком новембра. Обављени су тестови поједине опреме и елемената, а након тога агрегат је припремљен

за прво покретање. После тестирања која треба да докажу да опрема која је уграђена има уговорене параметре и потврђивању резултата, планирано је да агрегат А3 буде у пробном раду месец дана.

Извођач „Voith“ из Аустрије ради испитивања турбине и турбинске регулације, док је њиховом гранку из Шведске

поверено испитивање генератора и побудног система. „Елнос“ ради испитивање заштите, блок-трансформатора, опреме генераторског напона и разводног постројења, Институт „Михајло Пупин“ испитује систем управљања, а вибрације агрегата испитује „Виброакустика“.

Планирано је да се до краја 2019. заврши модернизација сва четири агрегата, чиме ће њихова укупна снага бити повећана за 30 одсто, на укупно 125,6 MW. Упоредо са ревитализацијом главне електромашинске опреме и система управљања, ремонтована је хидромеханичка опрема. Завршена је ревитализација свих осам преливних устава, које су потпуно спремне да прихвате евентуални вишак воде, а радове је изводила „Гоша Монтажа“.

Ј. Петковић

■ У току контрола БЗР запослених у ЕПС-у

Према закону

Провера личне и колективне заштите спроводи се и код извођача радова који су склопили уговор са ЕПС-ом

У складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, у техничким центрима у току је контрола спровођења мера у овој области, да се на лицу места утврди примена мера безбедности и здравља на раду, једне од најважнијих мера у пословању компаније.

Од септембра се још интензивније контролишу услови у којима раде запослени у техничким центрима у Србији. Одговорни за безбедност и здравље на раду у техничким

центрима имају задатак да на лицу места утврде да ли се правилно и по закону примењују мере безбедности и здравља на раду, посебно код запослених на радним местима са повећаним ризиком.

— У Техничком центру Нови Сад у септембру је било 36, а у октобру 40 таквих контрола. У ову акцију се од новембра укључила и Служба за безбедност и здравље на раду ЕПС-а, што је интензивнији наставак досадашњих контрола. Циљ нам је да се повреде, професионална обољења и смртни случајеви на раду, уз доследну примену Закона о безбедности и здрављу на раду, спрече, односно сведу на најмању могућу меру. Зато контрола треба да делује превентивно и саветодавно, посебно на запослене који раде на местима са повећаним ризиком — каже Мирко Петровић, шеф Службе за ИМС и безбедност и здравље на раду у новосадском техничком центру.

Провера личне и колективне заштите спроводи се и код извођача радова

Детаљи

Обилазком радних места проверава се да ли су услови за рад безбедни, да ли запослени користе лична и колективна заштитна средства и опрему, да ли су сва предвиђена документа у правилној употреби и да ли се доследно примењује „пет златних правила“. Уколико постоје примедбе на било који процес делатности, предлажу се мере за побољшање услова рада и начин извођења. Радови морају бити моментално забрањени уколико се утврди да су радници изложени животној опасности.

који су склопили уговор са ЕПС-ом, а изводе радове на електроенергетским и неенергетским објектима.

М. Јојић

Улагања ЕПС-а и у локални развој

ХЕ „Ђердап 1“ ће после модернизације радити пуним капацитетом, са свих шест нових агрегата. Значајне инвестиције у дистрибутивну мрежу у овом крају

Милорад Грчић, в. д. директора ЈП „Електропривреда Србије“, посетио је Кладово и обишао важне објекте за пословање ЕПС-а и енергетску стабилност Србије и састао се са представницима Привременог органа Општине Кладово. Том приликом Грчић је поручио да су циљ и задатак „Електропривреде Србије“ стабилно и сигурно снабдевање електричном енергијом домаћинстава и привреде наше земље, али и развој локалне заједнице и побољшање услова за живот мештана, у сваком крају земље где ЕПС производи и послује.

Представници ЈП ЕПС и локалне управе обишли су најпре ХЕ „Ђердап 1“.

– За Кладово је ХЕ „Ђердап 1“ најважнији привредни субјект, а за ЕПС је један од најважнијих енергетских капацитета. Приводи се крају ревитализација петог по реду од шест хидроагрегата ове електране, после чега почињемо ремонт и модернизацију последњег, па ће 2020. године електрана радити пуним капацитетом, са свих шест нових агрегата. Иза овог великог пројекта стоји подршка Владе Србије и председника

Александра Вучића. За читав овај крај то значи могућност за даљи несметан развој привреде и разлог више да становништво остане и привређује – рекао је Грчић.

ЕПС реализује и значајне инвестиције у дистрибутивну мрежу у овом крају да би се обезбедили услови за што квалитетније снабдевање купаца.

После посете највећој ЕПС-овој хидроелектрани, руководство ЕПС-а и представници локалне самоуправе обишли су и трансформаторске станице „Сип“ и „Кладово 2“.

– ТС „Сип“ је веома важна за снабдевање овог подручја електричном енергијом у које 70 година није значајно улагано. У наредне три године планирана је комплетна ревитализација овог постројења да би могло поуздано да ради наредних деценија. У ТС „Кладово 2“ електро опрема је већ ревитализована. Остало је да се заврше неки од грађевинских радова. Како нема стабилног снабдевања електричном енергијом без поузданог дистрибутивног система, реализује се и пројекат далековода „Неготин – Брза Паланка“, као и замена бандера у руралним подручјима овог краја – објаснио је Грчић.

Он је на састанку са представницима општине поручио да ЕПС као друштвено одговорно предузеће има моралну и уговорну обавезу да улаже у животну средину и развој локалне заједнице.

– Коначно смо дошли у ситуацију да неко мисли на Кладово и на обавезе које Огранак „ХЕ Ђердап“ има. Оно што посебно радује мештане Кладова је да смо у трећој фази завршетка спортске хале „Језеро“.

Добили смо обећања од ЕПС-а да ће се за три године завршити та трећа фаза. Ово је доказ да Влада, председник Србије и директор ЕПС-а са сарадницима мисле на Кладово и да ће помоћи да људи одавде не иду – поручио је Саша Николић, заменик председника Привременог органа Општине Кладово.

Обиласку и састанку у Кладову присуствовали су и Горан Кнежевић, извршни директор за послове снабдевања електричном енергијом, Саво Безмаревић, извршни директор за техничке послове производње енергије, Зоран Рајковић, извршни директор за техничке послове дистрибуције електричне енергије и управљање дистрибутивним системом, представници Огранка „ХЕ Ђердап“ и ОДС „ЕПС Дистрибуције“.

Р.Е.

Биће енергије и више од плана

Почетком новембра, 56 дана пре завршетка производне године, Огранак „ХЕ Ђердап“ испунио је овогодишњи план производње. ХЕ „Ђердап 1“ испунила је план 49 дана пре рока, а ХЕ „Пирот“ за само три месеца и четири дана рада. И „Власинске ХЕ“ оствариле су импресивне резултате и испуниле план крајем јуна.

Према прогнози, очекује се традиционално добар децембар и још бољи производни резултати. ХЕ „Ђердап 1“ би требало да заврши годину са 500.000 МWh већом производњом од плана.

Радови при крају

Функционалне пробе у току,
извршена проба претовара
гипса у барже и обрнуто

Изградња пристаништа „Костолац“, која је почела половином марта 2017. године, приводи се крају. У току су функционалне пробе, а рок за завршетак овог пројекта, једног од пет из прве фазе кинеског кредитног аранжмана у костолачком огранку ЕПС-а, је 31. децембар 2018. године.

– Практично, завршени су сви радови који су били обавеза извођача, а ускоро се очекује примопредаја радова, уз отклањање ситнијих примедби – рекао је мр Небојша Мишић, руководиоца прве фазе пројекта ТЕ „Костолац Б“.

Он је додао да је обавеза извођача радова да се у гарантном року отклоне сви евентуално уочени недостаци.

– Половином децембра извршена је проба претовара гипса у барже и обрнуто. Постројење за претовар пепела ће се пустити у рад када се прикључи на силосе пепела

■ Баржа спремна за пробни утовар гипса

■ Завршни радови на изградњи

■ Прве количине гипса за утовар

у термоелектрани „Костолац А“. То ће бити могуће након завршетка реконструкције система отпепељивања у овој електрани. Може се констатовати да су радови на изградњи у завршној фази. Очекује се да се до краја 2018. заврше сви послови и да пристаниште буде расположиво за употребу. Начин управљања пристаништем биће решен организационо и кадровски у наредном периоду – истакао је Мишић.

Радове на изградњи пристаништа „Костолац“ извео је конзорцијум који чине београдске фирме „Аквामонт сервис“ и „Хидротехника хидроенергетика“, „Јужна Бачка“ из Новог Сада и смедеревски „Томи трејд“. Вредност овог пројекта је 15,86 милиона долара.

П. Животић

Капацитет пристаништа

На годишњем нивоу, са пристаништа „Костолац“ отпрамаће се 157.000 тона сувог пепела и 105.000 тона гипса, који настаје као нуспроизвод система за одсумпорување у термоелектрани „Костолац Б“. Такође ће се претоваривати и 50.000 тона опреме за „ТЕ-КО Костолац“, која се допрема реком, а даље ће се отпрамати друмским транспортним средствима до предвиђене локације.

У кругу термоелектране „Костолац Б“ постоји депонија угља на којој се налази обрађен угаљ припремљен за продају великим потрошачима, топланама и енерганама на угаљ, као и за широку потрошњу. Планирана количина угља, која би се сваке године транспортовала преко пристаништа, у периоду од априла до септембра је око 50.000 тона.

Систему предато 5,7 милијарди киловат-часова

Термо сектор „ТЕ-КО Костолац“ произвео је до почетка децембра више од 5,7 милијарди килват-сати (kWh). У зимском периоду се производи и топлотна енергија за даљински систем грејања Костолаца и Пожаревца, као и припадајућих сеоских и приградских насеља.

У складу са инсталисаном снагом, Термоелектрана „Костолац Б“ је произвела већи део електричне енергије у огранку „ТЕ-КО Костолац“, тако да је овај термокапацитет до почетка децембра предао електроенергетском систему више од 3,9 милијарди kWh. Блок Б1 је произвео више од две милијарде kWh, чиме је остварио мало бољи производни учинак од блока Б2, који је у истом периоду произвео око 1,9 милијарди kWh.

Термоелектрана „Костолац А“ је до почетка децембра произвела више од 1,8 милијарди kWh. Блок А1 је допринео овом производном резултату са 517 милиона kWh, а блок А2 је за 11 месеци произвео готово 1,3 милијарде kWh.

И. Миловановић

■ За 11 месеци на Површинском копу „Дрмно“

Произведено 7,7 милиона тона угља

На Површинском копу „Дрмно“, како смо сазнали у Служби за праћење и анализу производње, у новембру је ископано 838.582 тоне угља. Од укупно ископаних количина, за потребе рада термокапацитета инсталисаних у Костоцу испоручено је око 93,5 процената ситног угља.

За 11 месеци рада на копу „Дрмно“ ископано је 7,7 милиона тона угља.

У прошлом месецу за широку потрошњу издвојено је и 28.564 тона, а од почетка године за широку потрошњу 159.248 тона комадног угља.

Ситан угаљ са копа „Дрмно“ одвози се и за потребе рада термоелектране „Морава“ у Свилајнцу. За 11 месеци превезено је укупно 204.509 тона ситног угља.

Рударским системима за откривање угља, према обрађеним подацима о производњи откривке, у прошлом месецу је откопано 2,7 милиона кубних метара, док је од почетка године откопано укупно 29,93 милиона кубних метара чврсте масе.

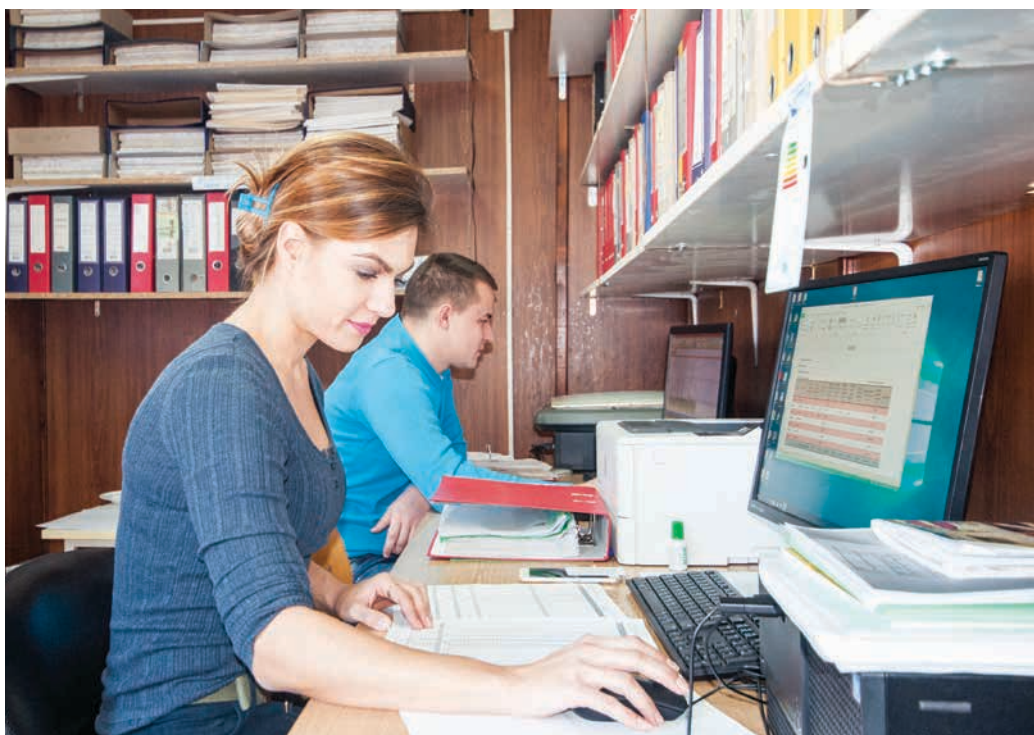
П. Ж.

Динамично и стресно

Сектор чине Служба саобраћаја и Служба тешке механизације. Добра координација свих служби је императив

Сектору помоћне механизације припада целокупан путнички и теретни саобраћај, као и тешка механизација ПК „Дрмно“. Рад се одвија у складу са динамиком самог површинског копа, односно 24 часа дневно, организовано по сменама. Најдинамичнији је почетак прве смене. Свако јутро на ПК „Дрмно“ почиње издавањем путних налога возачима и провером исправности возила, након чега може да се покрене транспорт специјализованих возила које одвозе рударе до њихових радних места.

Сама конфигурација Површинског копа „Дрмно“ захтева организован систем транспорта запослених до радних места. Све то се налази у делокругу рада Сектора

■ Весна Стојковић са колегом

помоћне механизације, којим руководи Драган Стевић. Тај Сектор чине Служба саобраћаја и Служба тешке механизације. Радни задаци реализују се са колегама из „Косово Обилић“ и из „Аутотранспорта“ Костолац.

Због саме природе посла увек је напорно и сви у овом сектору су увек у покрету:

– Радни дан Службе тешке механизације почиње рапортом у пола седам ујутру. Тада, заједно са колегама из Сектора помоћне механизације, анализирамо постојеће стање на терену из предходне смене. Сагледавамо потребе експлоатације на копу „Дрмно“ за дан који је пред нама и на основу свега тога, конципира се дневни план активности. То се дефинише посебно за део који се бави одржавањем а посебно за запослене који раде у Служби експлоатације тешке механизације. Упућују се радни налози шта и где која радна машина треба да обави,

Весна Стојковић је из млађе генерације инжењерског кадра на ПК „Дрмно“. После студија на Саобраћајном факултету Београдског универзитета, уследило је и стицање практичног знања у Сектору помоћне механизације. Данас је ангажована на пословима инжењера техничко-технолошке припреме у Служби саобраћаја.

– Посао нашег Сектора је захтеван, неопходна је добра координација и одлуке се доносе у ходу, јер се истовремено треба организовати на више страна. Сам рад на Површинском копу „Дрмно“ је занимљив и разноврстан. Сарадња са колегама је увек на добром нивоу јер у оваквим условима рада се захтева стопроцентно ангажовање сваког од нас, тако да радни дан брзо пролети- рекла је Весна.

И. Миловановић

која радна машина треба да се транспортује у радионицу на редовно или хаваријско сервисирање – објашњава Ненад Николић, шеф Службе тешке механизације.

Сектор помоћне механизације поседује савремени систем за праћење машина и возила помоћу GPS технологије, као и читав програм који се односи на праћење стања и експлоатације радних машина.

– У сваком тренутку знамо где се машина или возило налази, можемо да пратимо и путању којом се машина кретала, што олакшава овај посао. Пратимо колико је која машина радила и знамо тачно који је део уграђен и када – додао је Николић.

Услови рада на површинском копу су тешки. Лети врућине док се зими ниска температура удружује са јаким ударима кошава. Због услова рада већина радних места у Сектору помоћне механизације има бенефицирани радни стаж.

Припреме за капитални ремонт блока 2

Следеће године следи капитални ремонт блока Б2, па овај термокапацитет неће бити на електроенергетској мрежи око шест месеци. Према плановима, предвиђено је да капитални ремонт почне почетком јуна и траје до половине новембра 2019. године. Руководилац Службе одржавања у Термоелектрани „Костолац Б“, Жељко Илић, указује да самој реализацији сваког ремонта претходи дуготрајно и детаљно припремање, које је у овом случају обимније, имајући у виду чињеницу да се ради о капиталном ремонту.

– Циљеви су нам, као и увек, да постигнемо оптимизацију рада овог термокапацитета, побољшамо степен поузданости блока Б2 и бољу кондицију постројења у целини. Капитални ремонт имаће посебну димензију, јер осим стандардних ремонтних активности, значајан део обухвата и активности на пољу заштите животне средине. После завршетка капиталног ремонта блока Б2, овај термокапацитет производиће електричну енергију уз значајну редукцију емисије азотних оксида у атмосферу – рекао је Илић.

Уградњом модерног система за смањење азотних оксида, емисија штетних материја биће испод 170 милиграма по метру кубном, уз истовремено обезбеђење поузданог и ефикасног рада блока. Овим поступком интегрисаће се оптимизација рада горионика угља заменом канала аеросмеше, уградњом нове опреме у циљу вишестепеног довођења ваздуха у котлао, као и технологију која се први

пут уводи у Србији, а то су додатне секундарне мере за смањење азотних оксида.

Значајна активност коју треба посебно издвојити је капитални ремонт турбине, који ће обухватити ремонтне активности на турбини, високог средњег и ниског притиска.

– Обавићемо ремонт свих делова кућишта турбине, извршити технички преглед, испитивања без разарања, санацију евентуалних оштећења, димензиону контролу. Демонтажу, транспорт и ремонт модула високог притиска обавиће извођач радова у Пољској. Урадићемо ремонт ротора и лежајева турбине, ремонт вентилских комора високог средњег и ниског притиска – технички преглед, евентуалне санације, као и ремонт уљних пумпи и остале стандардне опреме на турбини – рекао је Илић.

Капитални ремонт блока Б2 обухвата и ремонт ротационог загрејача ваздуха.

– Због оштећења саћа ротационог загрејача ваздуха у циљу побољшања размене топлоте извршиће се замена око 380 тона материјала а због побољшања заптивности замениће се заптивни елементи.

У плану је и уградња заједничког колектора у подфилтеру за прихват пепела, чиме би била решена редундантност, што се тиче пепела у подфилтерском делу. У склопу овог капиталног ремонта су и стандардне и нестандартне ремонтне активности код вентилатора, млинова, одшљакивања, транспорта пепела и шљачке, цевног система котла, допреме горива, напојних пумпи, електроенергетске опреме, мерно-регулационе опреме блока Б2.

И. Миловановић

Златна медаља за аларм

Радник на копу „Дрмно“ изумео је паметни аларм, који је награђен златном медаљом на „Тесла фесту 2018“ у октобру на Сајму у Новом Саду

На традиционалном 32. Међународном фестивалу иновација, знања и стваралаштва „Тесла фест 2018“, који је одржан у октобру у Новом Саду, наш колега Божидар Мирковић, који је запослен на Површинском копу „Дрмно“, добио је златну медаљу за паметни аларм за аутомобиле.

Божидар Мирковић је машински техничар по струци, а ради као машински предрадник на одржавању на Другом јаловинском систему на ПК „Дрмно“. Његов изум је паметни аларм за аутомобиле, односно систем који омогућава рано упозоравање, GPS праћење и даљинску контролу возила.

до прекида напона, нарушавања интегритета унутрашњости возила или померања, можете да сазнате GPS локацију помоћу мапа које су нам доступне преко интернета, односно Google мапа – каже Маринковић.

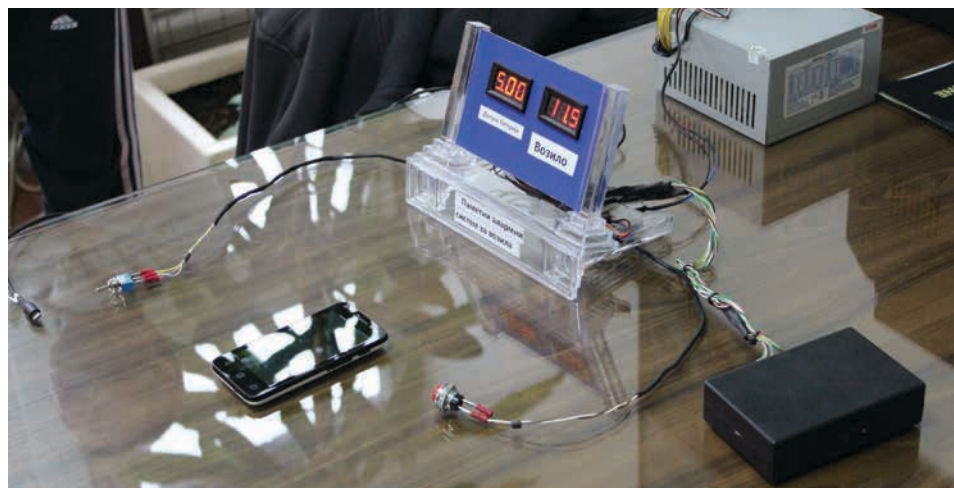
Проналазак омогућава и заустављање возила. Ако је оно у стању кретања,

заустављање је могуће ако су испуњена два параметра – добар GPS сигнал и брзина мања од 30 километара на сат. Праћење кретања возила омогућава се даљински, а постоји и могућност да се у сваком тренутку зна локација аутомобила. Постоје резервне варијанте уколико дође до неког кvara.

Божидар истиче да у свему што ради има подршку својих колега и породице. Ожењен је и отац две ћерке. Овај свој изум је патентирао, а већ сада размишља и о другим иновацијама, везаним како за посао тако и за свакодневни живот. После „Тесла феста 2018“ уследио је позив за наступ на сличном фестивалу у Москви.

Међународни фестивал иновација, знања и стваралаштва „Тесла фест 2018“ био је посвећен науци и промовисању нових изума. Одржан је у организацији Савеза проналазача Војводине уз подршку владе Србије, владе Војводине и Града Новог Сада.

И. Миловановић
Н. Антић

– Идеја је потекла од тренутка када су мом колеги украли ауто испред зграде. Замисао је била да омогућим да се оним технологијама које су нам доступне у свакодневном окружењу, добије информација у што краћем временском периоду о томе шта се дешава са аутомобилом у датом тренутку, наглашава Маринковић и додаје да је једна од највећих предности његовог изума то што се власник обавештава о потенцијалној крађи аутомобила без буке.

Поред тога, са минималним улагањем могуће је извући максимум информација о безбедности возила.

– Досадашњи алармни системи су производили буку, а мој проналазак шаље информацију путем SMS поруке. Уколико дође

У сусрет потребама грађана

Успостављена сарадња са локалним институцијама, јавним сервисима и са невладиним организацијама широм Србије

Канцеларија за ромска питања формирана је одлуком Већа Градске општине Костолац, у септембру 2014. године. Бајрам Морина, први координатор Ромске канцеларије и помоћник председника Градске општине Костолац, каже да је тек наредне године ангажован администратор, а затим дефинисано и место координатора за ромска питања, кроз пројекат Краљевине Шведске.

– У том временском периоду, обезбеђена је помоћ немачке организације ХЕЛП, у виду опреме и машина за покретање сопственог посла. Помоћ су добила два лица ромске националности у 2015. години, и петоро у 2016.

Грантови су износили од 1.500 до 2.400 евра. Затим, успостављена је сарадња са НВО „Визија“ из Крагујевца, и у 2016. години су 23 породице добиле грађевински материјал за адаптацију кућа у којима живе, а у 2017. години још 20 породица. Вредност једног пакета је 205.000 динара – каже Морина.

Канцеларија је постала неопходан сервис грађана. Успостављена је сарадња са свим локалним институцијама и јавним сервисима, са невладиним организацијама широм Србије, као и са матичним службама, полицијским управама и општинама. Највеће ангажовање било је у области дечије заштите и образовања.

Спроводи се кампање повећања броја деце ромске националности у обавезном предшколском припремном програму и у основним школама. Пружа се помоћ приликом уписа у средње и више школе, применом мере афирмативне акције.

– Канцеларија помаже у прикупљању документације за конкурисање за стипендије, обезбеђује финансијску подршку ученицима у школи и предшколским установама у виду школског прибора и исхране у ђачкој кухињи. Од прошле године, у Канцеларију за ромска

питања повремено долазе правник и психолог, који пружају бесплатну правну и психо-социјалну помоћ – каже Морина.

Током година постојања, Канцеларија за ромска питања је место окупљања ромских невладиних организација, али и спровођења многих активности. Реализовано је пуно пројеката, одржан велики број састанака са становницима ромских насеља и дефинисани приоритети.

Бајрам Морина истиче да ГО Костолац од ове године спроводи програм Савета Европе ROMACATED – промовисање доброг управљања у локалним самоуправама. Највећи део програма спроводи се у Канцеларији за ромска питања. Акценат је на активном учешћу грађана, а циљ је окупити представнике ромске заједнице, без обзира на њихово искуство у грађанском или политичком активизму, да се дефинишу приоритетни проблеми са којима се Роми суочавају, затим оснаживање заједнице да методолошки развија решавање проблема и да добије улогу главног партнера у дијалогу са локалним властима.

В. Огњановић

■ Међународни дан борбе против фемцида

Насиље нема оправдање

„Успешне жене Костолца“ боре се за права жене и деце, као и за стварање нулте толеранције на насиље

Трибина „Стоп фемциду“, одржана 6. децембра у Костоцу, била је посвећена подизању свести и важности борбе против насиља над женама у целом свету. На скупу је истакнуто да насиље никада нема оправдање, да жене морају увек да пријаве насиље и потраже сваку врсту помоћи од пријатеља, познаника и надлежних институција.

Трибина је организована на иницијативу неформалне групе „Успешне жене Костолца“. На трибини су изнете поражавајуће бројке које указују да сваке године у нашој земљи жене страдају због насиља. Од почетка године до новембра, 26 жена је убијено од стране партнера или мушког члана породице. Посебно неповољну позицију имају жртве насиља ромске националности, које су једна од најугроженијих група.

Тања Гргић, Маја Здравковић, Аница Стоилковска и Андреа Стојићевић основале су „Успешне жене Костолца“ у априлу ове године. У међувремену, њихова мрежа се ширила, тако да им данас помажу и волонтери у организовању и спровођењу акција на терену.

– Наша мала група сваки даном је све већа и јача, имамо волонтере и активисткиње, а добродошле су све жене које желе да се њихов глас чује. Заједно смо јаче а успех се мери осмехом. Основале смо групу са циљем да се боримо за права жене и деце, као и за стварање нулте толеранције на насиље. Наша намера је да укажемо и колико је важно да се пружи пуна подршка деци са развојним потешкоћама, стварање једнаких шанси и одговорности које породица и друштво има према њима – истакла је Тања Гргић, оснивач и председница групе „Успешних жена“.

И. Миловановић

Празник аматерских позоришта

Позориште „Кастелум“, у сарадњи са Културно спортским центром „Костолац“, организовало је од 3. до 9. децембра традиционалну глумачку смотру „Виминацијум, светлости моја“ (Viminacium, lumen meum).

Награде за најуспешније

На крају ове позоришне манифестације стручни жири, који су чинили Гордана Славковић, наставник српског језика и књижевности, Наташа Роквић – Кашак, глумица позоришта „Кастелум“ и Бојан Николић, глумац пожаревачког позоришта „Миливоје Живановић“, наградио је најуспешније појединце.

Награду за глумачко остварење јубиларног фестивала добила је Марија Дебељаковић-Стефановић из „Градског позоришта Јагодина“, за улогу Сузет у представи „Пицама за шесторо“. Признање за надахнуту игру и сликовито приказан лик уручено је Сари Србљанин из земунског „Театра 13“, за улогу Але у представи „Кокошка“.

Традиционални фестивал, који је ове године одржан јубиларни, десети пут, привукао је велику пажњу љубитеља позоришне уметности.

Костолачкој публици се представило шест аматерских позоришта. Смотру је 3. децембра отворило Рачанско позориште Културног центра „Радоје Домановић“ извођењем представе „Случај“, у режији Дејана Цицмилковића. У уторак, 4. децембра, наступило је позориште „Параћин“, са представом „Легија части“, о Милунки

Савић, коју је по тексту Братислава Петковића режирао Томислав Ђорђевић. Земунски „Театар 13“ представио се 5. децембра са представом „Кокошка“, драмом о људима са периферије, по тексту Николаја Кољаде, у режији Димитрија Аранђеловића. Наредне вечери Центар за културу „Свети Стефан, деспот српски“, из Деспотовца, извео је позоришни комад „Љубинко и Десанка“, драма о људској фабули на граници комедије и сатире, која уместо конкретне радње, сликају делиће сложених односа међу људима. Аутор текста је Александар Поповић, а режирао је Милан Вељковић. Аматерско позориште „Владимир Поповић“, из Врбаса 7. децембра је одиграло представу „Иза кулиса“, по сценарију Мајкл Фрејна, у режији Фауда Табучића. Публика је имала прилику да учествује у сваком сегменту стварања представе и открије све тајне једне

мале позоришне трупе. Такмичарски део програма на јубиларној смотри затворило је „Градско позориште Јагодина“, извођењем представе „Пицама за шесторо“, релаксирајућа комедија, коју је по сценарију Марка Камолетија режирао Велимир Митровић.

Последње вечери домаће позориште „Кастелум“ је ревијално у част награђених представило свој нови комад „Представа Хамлета у селу Мрдуша Доња“, који је по тексту Ива Брежана режирао Фауд Табучић. За јубиларни фестивал припремљена је и кратка ретроспектива рада позоришта „Кастелум“, тако да су у холу костолачког Дома културе били изложени постери на којима ће бити плакете и фотографије са свих представа, укупно 18, које је костолачко позориште одиграло претходних година.

П. Животић

■ Прва деценија Међународне ликовне колоније „Костолац“

Јубилеј обележен изложбом

Поводом обележавања јубилеја, прве деценије рада Међународне ликовне колоније „Костолац“, Удружење ликовних стваралаца „Спектар“ је у холу Дома културе организовало изложбу слика насталих на овој колонији. Поставку слика је 26. новембра отворила Снежана Милошевић, председник УЛСК „Спектар“. Она је навела да је основни циљ колоније промоција уметности и културе, едукација кроз ликовно изражавање и препознавање, упознавање талената, као и промоција културно-историјског наслеђа Костолаца.

– Пре десет година настала је идеја да организујемо прву ликовну колонију у историји Костолаца. Уз помоћ спонзора и заслужних појединаца колонија постоји већ десет година и веома успешно је реализована. Надам се да ће тако бити и у будућности – истакла је Снежана.

Програм свечаног отварања изложбе стиховима је употпунила Александра Вујчић, песникиња из Пожаревца, а у музичком делу програма наступили су вокални солисти Слободан Јанковић и Марија Стојићевећ,

као и Градски хор „Дунавска лира“, под диригентском палицом Марије Митић. Након тога се присутнима обратила и о изложби говорила Јулија Башић, историчар уметности.

Поводом прве деценије постојања ликовне колоније костолачко удружење је уручило захвалнице установама, предузећима и појединцима који су допринели раду колоније. Плакете су додељене Градској општини Костолац, Културно-спортском центру „Костолац“, Синдикату ПК „Дрмно“ и огранку „ТЕ – КО Костолац“. Изложба „10 година међународне ликовне колоније Костолац“, која је за посетиоце била отворена до 1. децембра, организована је у оквиру „Новембарских дана културе“.

П. Ж.

Наступ на Коларцу

На Међународном фестивалу хорова, група певача и оркестара „Распевани цивџани“, који се одржава у Коларчевој задужбини под покровитељством Министарства културе и информисања и Градског секретаријата за културу, 9. децембра наступио је и Дечији хор „Дунавска лира“ Костолац, под вођством Марије Митић. Овом приликом су изведене три нумере, које су присутнима приближиле разноликог и богатства мелодија са европског, афричког и северноамеричког континента.

– Дечији хор је данас пленио чистом мелодијом на бини једне од најзначајнијих институција културе у Београду и Србији. Коларчева задужбина је место где наступају највећа имена данашњице и нама је припала велика част да ту представимо и део нашег репертоара. Овим наступом је направљен историјски корак и за саму „Дунавску лиру“ и за град Костолац. Ово су деца која су за понос, која вредно вежбају и могу да наступе на свакој бини и покажу сав ентузијазам и љубав коју имају према музици. Морам да истакнем да „Дунавска лира“ функционише са више него

скромним финансијским средствима, али да ипак успевамо да одржимо континуитет свог рада, што није ни најмање лако, али

наша деца то заиста заслужују – рекла је Марија Митић.

И. Миловановић

■ У костолачкој библиотеци промовисана „Азбучница“

Ситнице које живот значе

У костолачком одељењу Народне библиотеке „Илија М. Петровић“ из Пожаревца

представљена је књига „Азбучница од ситница“ завичајне књижевнице Магдалене Реџовић и професорке српског језика и

књижевности у Основној школи „Јован Цвијић“ у Костолцу.
– Магдалена описује свакодневницу своје породице.

Кроз њен свет ми препознајемо и свој, а кроз њене ставове о животу и проблеме видимо и препознајемо своје – рекла је у уводном делу Рената Минић, руководилац костолачког одељења библиотеке.

Данијела Божичковић Радуловић, директорка библиотеке „Србољуб Митић“ из Малог Црнића, истакла је да је Магдалена књигу написала емотивно и топло, а опет слојевито. Књига је писана из женског угла, али су представљени и мушки и дечији погледи на свет, као и брачне, породичне и традиционалне вредности.

О својој првој књизи говорила је и ауторка, а вече је употпунила вокална група „Другарство плус“ из Пожаревца. Књигу је објавила библиотека „Србољуб Митић“.

П. Ж.

Турнири за костолачке основце

Културно спортски центар другу годину заредом на територији градске општине Костолац организује промоцију школског спорта. Ове активности, које су почеле 1. новембра и трајаће до 31. децембра, предвиђене су школским програмом. Најуспешнији такмичари, иако резултат није у првом плану, кроз градска и регионална такмичења могу да се пласирају и на завршне турнире, који се организују на државном нивоу.

Ученици свих осам разреда Основне школе „Јован Цвијић“ сваког понедељка, среде и петка такмиче се на турнирима у костолачкој спортској хали. Ученици старијих разреда надмећу се у мини рукомету, фудбалу, баскету и одбојци, а за оне најмлађе, узраста од 1. до 4. разреда организује се такмичење у популарној дисциплини „између две ватре“.

Школски спорт има велики значај за физички и ментални развој деце, али и за враћање правих вредности у наше друштво. Битно је истаћи да ова манифестација, која промовише спорт, такође афирмише и толеранцију, фер-плеј, труд, посвећеност и дружење. Организатор ове акције промоције школског спорта је Културно спортски центар „Костолац“, у сарадњи са Основном школом „Јован Цвијић“, а под покровитељством Градске општине Костолац.

П. Животић

„Да свет поплави и сви будемо здрави!“

Светски дан дијабетеса се широм света традиционално обележава 14. новембра и за циљ има ширење свести о дијабетесу. Зато је цео новембар обележен акцијама у којима се едукује становништво о овој све распрострањенијој болести, која погађа све узрасте.

Културно спортски центар „Костолац“ је и ове године организовао трку солидарности под називом „Да свет поплави и сви будемо здрави!“. Ова манифестација покренута је на иницијативу родитеља деце оболеле од дијабетеса, а њен циљ је подизање свести јавности о дијабетесу, али и свести о значају физичке активности.

Подршку акцији ове године су пружили „Маратон тим Пожаревац“, Црвени крст Пожаревац, Основна школа „Јован Цвијић“, Вртић „Мајски цвет“ и удружење грађана „Подстрек 100ић“. Покровитељ манифестације је била Градска општина Костолац.

П. Ж.

Драган Тодоровић

(5. 5. 1963 - 19. 11. 2018.)

Наш колега Драган Тодоровић, рођен је у Пожаревцу, а живео у Великом Градишту. Обављао је послове вође групе за електронику у одељењу извршења одржавања постројења мернорегулационо-управљачке опреме, при Служби извршења одржавања у ТЕ „Костолац Б“. Члан нашег колектива био је дуже од три деценије, почев од 1986. године до 19.11.2018. године.

Два бода у четири кола

Рукометаши костолачког „Рудара“ су у 6. колу угостили екипу „Обилића“ из Београда и забележили пораз – 29:32 (15:16). Костолчани су и у 7. колу поражени у Београду од „Црвене звезде“ са 26:34 (13:17).

Изабраници тренера Драгана Ајдацића серију неуспеха прекинули су у 8. колу, када су на домаћем паркету убедљиво савладали „Слогу“ из Пожеге, резултатом 32:19 (13:9). Већ у следећем дуелу „зелено-црни“ су у Аранђеловцу изгубили од домаћег „Шамота 65“ са 18:26 (8:15).

После девет одиграних кола, „зелено-црни“ су освојили четири бода и тренутно на табели заузимају претпоследњу позицију у конкуренцији 12 клубова.

Одбојкаши у врху

Одбојкаши „Рудара“ сезону у централној групи Друге лиге наставили су са три узастопна тријумфа, са максималним резултатима.

Костолчани су у 4. колу на домаћем паркету били бољи од београдске екипе „Ас“ са 3:0 (по сетовима 25:16, 25:20, 25:11). Били су бољи и од „Слоге 2015“ у Петровцу на Млави и убедљиво славили са 3:0 (25:20, 25:8, 25:15). У 6. колу „Рудар“ је на свом терену савладао и екипу „Црњански“ из Београда са 3:0 (25:15, 25:11, 25:22). Одличну серију „зелено-црних“ прекинуо је „Паки стар“, који их је у Београду савладао са 3:0 (25:16, 25:18, 25:22). Костолачки друголигаш се са 12 освојених бодова тренутно налази на трећој позицији у конкуренцији девет екипа.

Фудбал: Два бода из три меча

Фудбалери „Рудара 2001“ такмичење у Браничевској окружној лиги наставили су са променљивим резултатима. Костолачки фудбалери најпре су поражени у Живици од „Обилића“ (0:1), а након тога у дуелу 14. кола на стадиону „Бора Бека“ савладали су „Рудар“ из Крепољина (3:1). Последњи дуел у јесењој сезони Костолчани су одиграли у Везичеву. Домаће „Јединство“ је било успешније и на крају славило (3:2).

Са 18 освојених бодова после 15 одиграних кола, „Рудар 2001“ у конкуренцији 16 клубова заузима 11. позицију на табели Браничевске окружне лиге.

Пожаревљанима градски куп

Фудбалери „Рудара 2001“ изборили су пласман у завршницу купа Градског фудбалског савеза Пожаревац. Противник „зелено-црних“ у финалу које је одиграно на градском стадиону у Пожаревцу, био је „Млади радник 1926“, члан западне групе Српске лиге.

Пожаревљани су били успешнији и до победничког пехара дошли су после минималне победе од 1:0..

Шахисти поново прволигаш

На такмичењу источне групе Друге лиге централне Србије, које је одржано у Зајечару, Шах клуб „Рудар“ је у конкуренцији 12 екипа заслужено освојио прво место и поново постао прволигаш.

Костолчани су сакупили 58 поена и лигу освојили без пораза. Остварили су осам победа. Три пута завршили су нерешено, и то у последња два кола, када је титула првака већ била обезбеђена.

Припремио: П. Животић

Манасија - ризница средњовековне културе

У подножју Бељанице, на левој обали Ресаве, надомак Деспотовца, налази се манастир Манасија. Један од најзначајнијих споменика српске средњовековне културе који стилски припада такозваној моравској школи.

Манастир Манасија је грађен од 1407. до 1418. године а подигао га је деспот Стефан Лазаревић – Високи, где је и сахрањен 1427. године. Ратник по дужности, витешки обучаван и вешт у командовању, дипломата, по опредељењу песник, широког образовања, деспот Стефан Лазаревић је био један од најугледнијих од двадесетчетворице витезова (ритера) Змајевог реда, веома поштован и уважен међу европском властелом. Поседавао је огромну библиотеку у којој је, осим словенских и поучних текстова, било филозофских списа и књига из историје и поезије на грчком и латинском. Стефан Лазаревић је био плодан књижевник, преводилац и уметник. Његова дела су „Закон о рудницима“, „Похвално слово Кнезу Лазару“ из 1403. године и натпис на мермерном стубу на Газиместану, а најзначајнији књижевни рад је поетска порука „Слово љубве“ из 1409. године, који је један од најлепших текстова српске књижевности. Одмах после оснивања, манастир Манасија је окупио бројне писмене и образоване људе, те је постао значајни културни центар српске деспотовине, чији је литерарни и преписивачки рад утицао на књижевност читавог православног Балкана. „Ресавска школа“ манастира Манасија је по

својим преводима и рукописаним преписима била чувена и после пада српске деспотовине, кроз цео 15. и 16. век. Најпознатији писац који је радио у манастиру Манасија је Константин Филозоф, писац биографије деспота Стефана.

Сам манастир опасан је утврђењем са дванаест кула за одбрану и спада у модерну војно фортификацијску грађевину. Манастирска целина Манасије – Ресаве

се састоји из цркве, велике трпезарије и такозване „школе“. Манастирска црква Манасије – Ресаве, посвећена Светој Тројици, је друга по величини међу српским средњовековним манастирима, после манастира Високих Дечана. Манастир је током векова турске окупације био пљачкан и паљен тако да је трајно оштећен живопис манастира. Од очуваних фресака манастира Манасије, пажњу најпре заслужује ктиторска композиција на западном зиду главног дела цркве, на којој је сачуван портрет деспота Стефана. На јужном и северном зиду манастира су очувани величанствени ликови светих ратника, осликани у својим свечаним војним одорама. У горњим зонама певница насликане су сцене из живота Исуса Христа и илустроване његове приче из Јеванђеља. У главном кубету манастира Манасија су представљени старозаветни пророци. У олтару је насликано Причешће апостола и Поворка светих отаца, међу којима је први српски архиепископ – Свети Сава. На стубовима манастира Манасија су ликови светог арханђела Михајла и светог Петра Александријског.

У близини манастира су и природне лепоте попут Ресавске пећине и извора, водопада Лисине као и кањон реке Ресаве, али и Крупајско језеро, што посетиоцима омогућује комплетан доживљај и утисак о повученим у мир и тишину манастира и природних лепота Кучајских планина.

Н. Антић

/// Фото: Ивана Миловановић - Ангажовањем помоћне механизације до поузданог рада машина на копу

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
 [Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
 Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Инђија : Комазец). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Kostolac = ISSN 2217-3374
 ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Kostolac
 COBISS.SR-ID 250295820

